

Lehdistötiedote

Luxemburg, 29. kesäkuuta 2017

EU:n tarkastajat: Nuorille viljelijöille tarkoitettu tuki on kohdennettava paremmin

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että nuorille viljelijöille tarkoitettu EU:n tuki on usein määritetty heikosti, eikä odotettuja tuloksia ja vaikutuksia ole yksilöity. Tarkastajat suosittavat, että tuki kohdennetaan paremmin, jotta sukupolvenvaihdoksia kyettäisiin edistämään vaikuttavalla tavalla.

Tarkastus keskittyi neljään jäsenvaltioon, joilla on suurimmat nuoria (alle 40-vuotiaita) viljelijöitä koskevat menot: Ranska, Espanja, Puola ja Italia. Tarkastajat havaitsivat huomattavia eroja ensimmäisen ja toisen pilarin tukimaksujen hallinnoinnissa. Ensimmäisen pilarin maksut muodostavat 25 prosentin lisän nuorille viljelijöille maksettaviin suoriin tukiin, ja toisen pilarin tukea maksetaan ensimmäistä kertaa maatalousyrittäjiksi ryhtyville nuorille viljelijöille.

Ensimmäisen pilarin tuki ei pohjautu perusteelliseen tarvearviointiin eikä tuki kuvasta yleistavoitteena olevaa sukupolvenvaihdosten edistämistä. Tukea ei myöskään aina anneta sitä tarvitseville nuorille viljelijöille. Joissakin tapauksessa tukea saavat tilat, joilla nuorten viljelijöiden rooli on vain vähäinen. Jäsenvaltiot eivät koordinoi ensimmäisen pilarin maksuja nuorille viljelijöille tarkoitettun toisen pilarin tuen kanssa. Tukea annetaan vakiomuotoisena. Se ei kohdistu muihin erityistarpeisiin kuin lisätulojen luomiseen. Yhteiseen seuranta- ja arviointikehykseen ei sisälly tulosindikaattoreita.

Toisen pilarin tuki perustuu yleisesti ottaen löyhään tarvearviointiin, mutta sen tavoitteet kuvastavat kuitenkin osittain yleistavoitteena olevaa sukupolvenvaihdosten edistämistä. Tuki kohdentuu suoremmin nuorten viljelijöiden maan-, pääoman- ja tietämyksen hankintatarpeisiin. Tuen määrä on yleensä kytketty tarpeisiin ja sitä muunnetaan erityistoimiin kannustamista silmällä pitäen (esim. luonnonmukaisen viljelyn aloittaminen, veden/energiansäästöaloitteet). Toimintasuunnitelmat ovat hyödyllisiä välineitä, mutta niiden laatu vaihteli tarkastuskohteena olleissa jäsenvaltioissa. Hallintoviranomaiset eivät aina soveltaneet valintamenettelyjä, joiden avulla voidaan asettaa etusijalle parhaat hankkeet.

*“Vaikuttava tuki nuorille viljelijöille on ensiarvoisen tärkeää, jos halutaan varmistaa maataloustoiminnan jatkuvuus sukupolvelta toiselle”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Janusz Wojciechowski. “Tilintarkastustuomioistuin ei kuitenkaan havainnut juurikaan evidenssiä näiden toimenpiteiden tuloksista ja siitä, että ne auttaisivat tosiasias-
sa*

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

nuoria viljelijöitä. Tämä johtuu lähinnä toimenpiteiden puutteellisesta kohdentamisesta ja indikaattoreiden heikosta laadusta.”

Hankkeisiin sovellettavat valintakriteerit otettiin käyttöön kauden 2007–2013 loppupuolella. Niiden avulla ei kuitenkaan kyetty asettamaan etusijalle parhaita hankkeita, koska vähimmäisrajat olivat joko liian alhaalla tai niitä ei ollut määritetty lainkaan. Joissakin jäsenvaltioissa määrärahat käytettiin loppuun heti ohjelmakauden alussa, joten rahoitusta ei riittänyt viljelijöille, jotka aloittivat toimintansa myöhemmin.

“Tuen vaikuttavuuden edellytyksenä on, että EU ja jäsenvaltiot määrittävät ensin paremmin, keitä ne haluavat tukea ja mitä tuloksia EU:n antamalta tuelta odotetaan. Tämän jälkeen olisi keskityttävä saavutetun edistyksen mittaamiseen”, toteaa Janusz Wojciechowski.

Tarkastajat suosittavat, että komissio ja jäsenvaltiot

- parantavat toimintalogiikkaa tehostamalla tarvearviointia ja määrittämällä tavoitteet, jotka kuvastavat tavoitteena olevaa sukupolvenvaihdosten edistämistä
- edistävät toimenpiteiden kohdentamista parempien hankevalintamenettelyjen ja toimintasuunnitelmien käytön avulla
- tehostavat seurantaa ja arviointia hyödyntämällä jäsenvaltioiden kehittämiä parhaita käytäntöjä.

Toimittajille tiedoksi

Viljelijöiden kokonaismäärä laski EU:ssa (Kroatiaa lukuun ottamatta) nopeasti viime vuosikymmenellä: vuonna 2005 viljelijöitä oli 14,5 miljoonaa ja vuonna 2013 enää 10,7 miljoonaa. Nuorten viljelijöiden lukumäärä laski saman ajanjakson kuluessa 3,3 miljoonasta 2,3 miljoonaan. Viljelijöiden lukumäärä laski kaikissa ikäryhmissä, joten nuorten viljelijöiden osuus pysyi suhteellisen vakaana, hieman yli 20 prosentissa. Jäsenvaltioiden välillä on kuitenkin huomattavia eroja.

EU on myöntänyt 9,6 miljardia euroa nuorille viljelijöille tarkoitettua tukea vuosille 2007–2020. Tuen tarkoituksena on edistää tilojen kilpailukykyä ja sukupolvenvaihdoksia maatalousalalla. Kun huomioon otetaan myös jäsenvaltioiden antama osarahoitus toiseen pilariin liittyvään aloitustukeen, julkisen tuen kokonaismäärä on 18,3 miljardia euroa. Lähes 200 000 nuorta viljelijää sai toiminnan aloittamista koskevaa EU:n tukea kaudella 2007–2013.

Erityiskertomus nro 10/2017: "Nuorille viljelijöille tarkoitettu EU:n tuki olisi kohdennettava paremmin, jotta se edistäisi vaikuttavalla tavalla sukupolvenvaihdoksia" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.